

Ispitni katalog za državnu maturu
u školskoj godini 2019./2020.

TALIJANSKI JEZIK



Sadržaj

Uvod	5	2. Osnovna razina ispita	24
1. Viša razina ispita	6	2.1. Područja ispitivanja	24
1.1. Područja ispitivanja	6	2.2. Obrazovni ishodi	24
1.2. Obrazovni ishodi	6	2.2.1. Čitanje	24
1.2.1. Čitanje	6	2.2.2. Pisanje	25
1.2.2. Pisanje	7	2.2.3. Slušanje	25
1.2.3. Slušanje	7	2.3. Struktura ispita	26
1.3. Struktura ispita	8	2.3.1. Čitanje	26
1.3.1. Čitanje	8	2.3.2. Pisanje	26
1.3.2. Pisanje	9	2.3.3. Slušanje	27
1.3.3. Slušanje	10	2.4. Tehnički opis ispita	28
1.4. Tehnički opis ispita	10	2.4.1. Trajanje ispita	28
1.4.1. Trajanje ispita	10	2.4.2. Izgled ispita i način rješavanja	28
1.4.2. Izgled ispita i način rješavanja	10	2.4.3. Pribor	29
1.4.3. Pribor	11	2.5. Opis bodovanja	29
1.5. Opis bodovanja	12	2.5.1. Bodovanje ispitne cjeline <i>Čitanje</i>	29
1.5.1. Bodovanje ispitne cjeline <i>Čitanje</i>	12	2.5.2. Bodovanje ispitne cjeline <i>Pisanje</i>	29
1.5.2. Bodovanje ispitne cjeline <i>Pisanje</i>	12	2.5.3. Bodovanje ispitne cjeline <i>Slušanje</i>	31
1.5.3. Bodovanje ispitne cjeline <i>Slušanje</i>	14	2.6. Primjeri zadataka	32
1.6. Primjeri zadataka	15	2.6.1. Primjeri zadataka povezivanja	32
1.6.1. Primjeri zadataka povezivanja	15	2.6.2. Primjeri zadataka višestrukoga izbora	33
1.6.2. Primjeri zadataka višestrukoga izbora	17	2.6.3. Primjer zadatka kratkoga odgovora	35
1.6.3. Primjer zadatka dopunjavanja	18	2.6.4. Primjer zadatka dopunjavanja	36
1.6.4. Primjer zadatka sastavka	19	2.6.5. Primjer zadatka kratkoga sastavka	36
1.7. Priprema za ispit	21	2.7. Priprema za ispit	38
1.7.1. Vještina čitanja	21	2.7.1. Vještina čitanja	38
1.7.2. Vještina pisanja	22	2.7.2. Vještina pisanja	39
1.7.3. Vještina slušanja	22	2.7.3. Vještina slušanja	39
1.7.4. Literatura	23	2.7.4. Literatura	40
		3. Dodatci	41
		3.1. Gramatičke strukture za višu razinu	41
		3.2. Gramatičke strukture za osnovnu razinu	42
		3.3. Tematski sadržaji za višu razinu	44
		3.4. Tematski sadržaji za osnovnu razinu	45

Uvod

Talijanski je jezik na državnoj maturi obavezan predmet.

Pristupnik¹ može polagati ispit iz Talijanskoga jezika na višoj ili na osnovnoj razini.

Ispitni katalog za državnu maturu iz Talijanskoga jezika temeljni je dokument ispita u kojemu su navedeni i objašnjeni sadržaji, kriteriji te načini ispitivanja i bodovanja na višoj i na osnovnoj razini u školskoj godini 2019./2020.

Viša razina ispita iz Talijanskoga jezika usklađena je s nastavnim planom i programom iz Talijanskoga jezika za gimnazije². Na temelju rezultata nacionalnih ispita te iskustva rada s pristupnicima autor je procijenio da realizacijom nastavnoga plana i programa iz Talijanskoga jezika za gimnazije pristupnik postiže B1 razinu *Zajedničkoga europskog referentnog okvira za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje* (ZEROJ, Školska knjiga, Zagreb, 2005.).

Osnovna razina ispita iz Talijanskoga jezika usklađena je s nastavnim planom i programom za četverogodišnje srednjoškolske programe s najmanjom satnicom.³ Na temelju rezultata nacionalnih ispita te iskustva rada s pristupnicima autor je procijenio da realizacijom nastavnoga plana i programa za četverogodišnje srednjoškolske programe s najmanjom satnicom pristupnik postiže A2 razinu *Zajedničkoga europskog referentnog okvira za*

jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje (ZEROJ, Školska knjiga, Zagreb, 2005.).

Program četverogodišnjih strukovnih škola bitno se razlikuje od gimnazijskoga programa u obimu općega i specifičnoga vokabulara, razradi tema i složenosti pisanoga ili usmenoga izričaja. Ako pristupnik koji je učio Talijanski jezik prema programu četverogodišnjih strukovnih škola želi položiti višu razinu, treba proširiti stečeno znanje sadržajima gimnazijskoga programa koristeći se dodatnom odobrenom literaturom.

Ispitni katalog podijeljen je u tri dijela. Prva dva dijela odnose se na razine i sadrže po sedam poglavlja:

1. Područja ispitivanja
2. Obrazovni ishodi
3. Struktura ispita
4. Tehnički opis ispita
5. Opis bodovanja
6. Primjeri zadataka
7. Priprema za ispit.

U prvome i drugome poglavlju navedeno je što se ispituje u ispitu. U prvome su poglavlju navedena područja ispitivanja, a u drugome ključna znanja i vještine koje pristupnik treba usvojiti.

U trećemu, četvrtome i petome poglavlju opisani su način ispitivanja, struktura i oblik ispita, primjeri zadataka, vrste tekstova, broj zadataka vezanih uz tekstove, način rješavanja i bodovanja zadataka i ispitnih cjelina, udio ispitnih cjelina u ispitu te kriteriji ocjenjivanja sastavka/kratkoga sastavka, navedene su ljestvice za ocjenjivanje i objašnjena je njihova primjena.

¹ Termin pristupnik u ispitnome katalogu podrazumijeva rodnu razliku te se odnosi i na pristupnice i na pristupnike.

² Glasnik Ministarstva kulture i prosvjete, broj 1, Školske novine, Zagreb, 1994.

³ Glasnik Ministarstva prosvjete i športa, Posebno izdanje, broj 11, Zagreb, lipanj 1997.

U šestome su poglavlju navedeni primjeri zadataka s detaljnim objašnjenjem, a u sedmome poglavlju objašnjeno je na koji se način treba pripremiti za ispit.

U poglavlju *Dodatci* navedene su gramatičke strukture i tematski sadržaji za višu i osnovnu razinu ispita te razlike u gramatičkim strukturama i tematskim sadržajima koje pristupnik treba obraditi kako bi mogao uspješno položiti ispit iz Talijanskoga jezika na višoj razini.

1. Viša razina ispita

1.1. Područja ispitivanja

Ispitom iz Talijanskoga jezika na višoj razini provjerava se komunikacijska jezična kompetencija u slušanju, čitanju i pisanju prema nastavnome planu i programu iz Talijanskoga jezika za gimnazije.

Ispit iz Talijanskoga jezika sastoji se od triju ispitnih cjelina: *Čitanje*, *Pisanje* i *Slušanje*.

Vještina govorenja neće se provjeravati na državnoj maturi u školskoj godini 2019./2020. iz tehničkih razloga. Vještinu govorenja treba i dalje sustavno razvijati, njegovati i usavršavati jer je konačan cilj naučiti koristiti se jezikom u komunikacijskoj situaciji.

1.2. Obrazovni ishodi

U ovome su poglavlju za svako područje ispitivanja navedeni obrazovni ishodi prema nastavnome planu i programu iz Talijanskoga jezika za gimnazije i prema B1 razini ZEROJ-a (Školska knjiga, Zagreb, 2005.).

1.2.1. Čitanje

Ovom se ispitnom cjelinom ispituje čitanje, odnosno vještina razumijevanja čitanoga teksta.

Prema nastavnome planu i programu iz Talijanskoga jezika za gimnazije te prema B1 razini ZEROJ-a (Školska knjiga, Zagreb, 2005., str. 71. i 72.) od pristupnika se očekuje da može:

- uz odgovarajuću razinu razumijevanja čitati jednostavne činjenične tekstove o temama iz svojega područja interesa
- prepoznati bitne informacije u izvornim i jednostavnim novinskim člancima o poznatim temama

- prepoznati u tekstu glavne zaključke izložene argumentacije
- prepoznati slijed misli pri iznošenju nekoga problema premda može propustiti pojedinosti.

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj se ispitnoj cjelini ispituje može li pristupnik:

- općenito razumjeti o čemu je riječ (uočiti osnovni smisao)
- pronaći specifične informacije
- detaljno razumjeti tekst, pojedinosti u tekstu te osnovna i implicitna značenja
- prepoznati određene leksičke i/ili strukturalne obrasce.

1.2.2. Pisanje

Ovom se ispitnom cjelinom ispituje vještina pisanja, odnosno pisana produkcija.

Prema nastavnome planu i programu iz Talijanskoga jezika za gimnazije te prema B1 razini ZEROJ-a (Školska knjiga, Zagreb, 2005., str. 62. i 63, 115. – 117.) od pristupnika se očekuje da može:

- pisati izravne tekstove o nizu poznatih tema iz svojega područja interesa, pisati o svojim iskustvima u obliku jednostavnoga čitkog teksta opisujući svoje osjećaje i reakcije, opisati neki istiniti, izmišljeni događaj ili nedavno putovanje te ispričati kratku priču
- pisati kratke jednostavne sastavke o temama od općega interesa, sažeti skup činjeničnih informacija o svakodnevnim ili nesvakodnevnim aktivnostima iz

svojega područja interesa te napisati izvještaj i iznijeti svoje mišljenje

- pisati o temama kao što su obitelj, hobiji i interesi, putovanja i aktualni događaji upotrebljavajući osnovni vokabular
- ispravno upotrebljavati gramatičke strukture iako se osjeća utjecaj materinskoga jezika.

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj se ispitnoj cjelini ispituje može li pristupnik:

- napisati kratki jednostavni tekst o temama od općega interesa ili iz svojega područja interesa te pritom jasno izraziti svoje osjećaje i mišljenja.

1.2.3. Slušanje

Ovom se ispitnom cjelinom ispituje vještina slušanja.

Prema nastavnome planu i programu iz Talijanskoga jezika za gimnazije te prema B1 razini ZEROJ-a (Školska knjiga, Zagreb, 2005., str. 67. – 69.) od pristupnika se očekuje da može:

- razumjeti glavne misli jasnoga standardnog izlaganja o poznatim temama
- razumjeti jasne konkretne informacije u sklopu poznatih svakodnevnih tema prepoznajući opće poruke i specifične informacije ako je govor jasno artikuliran na jednoj od poznatih jezičnih varijanta
- pratiti glavne misli duljega razgovora koji se vodi u njegovoj nazočnosti ako se upotrebljava jasno artikuliran standardni govor
- pratiti predavanje ili izlaganje iz svojega područja interesa ako mu je tema poznata, a izlaganje jednostavno i jasno artikulirano

- pratiti jednostavna kratka predavanja o poznatim temama ako su iznesena jasno artikuliranim standardnim govorom.

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj se ispitnoj cjelini ispituje može li pristupnik razumjeti osnovni smisao teksta i specifične informacije.

1.3. Struktura ispita

Ispit iz Talijanskoga jezika na višoj razini sastoji se od triju ispitnih cjelina.

Prvom ispitnom cjelinom ispituje se vještina **čitanja**, drugom vještina **pisanja**, a trećom vještina **slušanja**. U tekstu koji slijedi detaljno je opisana struktura svake ispitne cjeline.

1.3.1. Čitanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od 6 skupina zadataka vezanih uz polazne tekstove. Za svaku ispitivanu podvještinu navedeno je kojom će se vrstom zadataka ispitivati i na kojoj vrsti tekstova te koliko je zadataka vezano uz te tekstove.

Struktura ispitne cjeline *Čitanje* prikazana je u tablici 1.

Tablica 1. Struktura ispitne cjeline *Čitanje*

	ISPITIVANE PODVJEŠTINE	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	razumijevanje osnovnoga smisla	zadatci povezivanja	kratki tekstovi/poruke	5
2.	razumijevanje osnovnoga smisla i specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	kratki tekstovi/poruke	5
3.	razumijevanje specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora (između četiriju ponuđenih odgovora)	članak/intervju	5
4.	detaljno razumijevanje teksta (kohezija i koherencija)	zadatci povezivanja	članak	5
5.	detaljno razumijevanje teksta (leksički i/ili strukturalni obrasci)	zadatci višestrukoga izbora (između četiriju ponuđenih odgovora)	članak/pismo	7
6.	detaljno razumijevanje teksta (strukturalni i/ili leksički obrasci)	zadatci višestrukoga izbora (između četiriju ponuđenih odgovora)/zadatci dopunjavanja	članak/pismo	8

Napomena: Tekstovi sadrže približno 1500 riječi.

1.3.2. Pisanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od zadatka sastavka. Pristupnik na temelju zadanoga kratkog opisa situacije mora odgovoriti na tri pitanja i napisati sastavak od **130 do 150** riječi. Struktura ispitne cjeline *Pisanje* prikazana je u tablici 2.

Tablica 2. Struktura ispitne cjeline *Pisanje*

	ISPITIVANE PODVJEŠTINE	VRSTA ZADATKA	BROJ ZADATAKA	BROJ BODOVA
1.	izvršenje zadatka, koherencija i kohezija uz odgovarajući opseg i točnost leksičko-strukturalnih obrazaca	sastavak od 130 do 150 riječi	1	20

1.3.3. Slušanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od četiriju skupina zadataka vezanih uz različite slušane tekstove. Za svaku ispitivanu podvještinu navedeno je kojom će se vrstom zadataka ispitivati i na kojoj vrsti tekstova te koliko je zadataka vezano uz te tekstove.

Struktura ispitne cjeline *Slušanje* prikazana je u tablici 3.

Tablica 3. Struktura ispitne cjeline *Slušanje*

	ISPITIVANE PODVJEŠTINE	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	razumijevanje osnovnoga smisla	zadatci povezivanja	kratki informativni tekstovi/ poruke/ obavijesti	6 ⁴
2.	razumijevanje specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora	kratka priča/ intervju/ razgovor	7
3.	razumijevanje specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora	informativni prilog/intervju/ razgovor	6
4.	razumijevanje specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora	informativni prilog/intervju/ razgovor	6

Napomena: Tekstovi sadrže približno 1400 riječi.

1.4. Tehnički opis ispita

1.4.1. Trajanje ispita

Ispit iz Talijanskoga jezika traje ukupno **150 minuta**.

Ispitne cjeline *Čitanje* i *Pisanje* provode se odvojeno od ispitne cjeline *Slušanje*, a za njihovo rješavanje predviđeno je **120 minuta**.

Ispitna cjelina *Slušanje* traje približno **30 minuta** uključujući i 5 minuta za označavanje odgovora na listu za odgovore.

Vremenik provedbe svih ispita bit će objavljen na mrežnoj stranici Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja (www.ncvvo.hr).

1.4.2. Izgled ispita i način rješavanja

Čitanje i *Pisanje*

Pristupnik dobiva sigurnosnu vrećicu u kojoj su ispitna knjižica, list za odgovore, list za koncept i dva lista za ocjenjivače.

U ispitnoj su knjižici tekstovi i zadatci kojima se ispituje vještina čitanja, zadatak sastavka kojim se provjerava vještina pisanja i list za čistopis.

Važno je pažljivo pročitati tekst općih uputa i tekst uputa za rješavanje zadataka i označavanje točnih odgovora.⁵

Primjeri uputa za rješavanje pojedinih vrsta zadataka nalaze se u poglavlju *Primjeri zadataka*.

U zadacima zatvorenoga tipa (zadatci povezivanja i višestrukoga izbora) pristupnik mora točne odgovore označiti znakom X na listu za odgovore. Ako pristupnik

⁴ Od školske godine 2018./19. u ispitu *Slušanja* u prvome zadatku broj tekstova povećan je s pet na šest.

⁵ Opće upute i drugi dijelovi ispitnoga materijala na hrvatskome jeziku pisani su sukladno pravopisnoj normi hrvatskoga standardnog jezika (v. *Hrvatski pravopis*, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb, 2013.).

označi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s nula (0) bodova bez obzira na to što je među označenima i točan odgovor.

U zadacima otvorenoga tipa (zadaci dopunjavanja) pristupnik mora upisati sadržaj koji nedostaje na predviđeno mjesto koje je naznačeno u uputi. Prostor s naznačenim brojem bodova popunjava ocjenjivač.

U zadatku pisanja pristupnik može upotrebljavati list za koncept, ali potom mora svoj sastavak čitko napisati na list za čistopis. Sadržaj lista za koncept se ne boduje.

Slušanje

Pristupnik dobiva sigurnosnu vrećicu u kojoj je ispitna knjižica i list za odgovore.

Važno je pažljivo pročitati tekst općih uputa i tekst uputa za rješavanje zadataka i označavanje točnih odgovora.⁶

Primjeri uputa za rješavanje pojedinih vrsta zadataka nalaze se u poglavlju *Primjeri zadataka*.

U zadacima zatvorenoga tipa (zadaci povezivanja i višestrukoga izbora) pristupnik mora točne odgovore označiti znakom X na listu za odgovore. Ako pristupnik označi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s nula (0) bodova bez obzira na to što je među označenima i točan odgovor.

Provedba ispitne cjeline *Slušanje*⁷

- Prije svakoga zadatka pristupnik ima stanku kako bi pročitao pitanja prije slušanja.
- Svaki se tekst sluša dva puta.
- Dok sluša tekstove, pristupnik označava odgovore u ispitnu knjižicu, a potom ima 5 minuta da svoje odgovore označi na listu za odgovore.

1.4.3. Pribor

Tijekom pisanja svih dijelova ispita iz Talijanskoga jezika dopuštena je upotreba samo kemijske olovke kojom se piše plavom ili crnom bojom, a nije dopušteno brisati napisani tekst niti upotrebljavati rječnik.

⁶ v. prethodnu bilješku

⁷ Nakon što dežurni nastavnik pristupniku pročita upute za ovu ispitnu cjelinu, uključuje uređaj za reprodukciju snimke. Svi se tekstovi na snimci ponavljaju dva puta. Snimka uključuje stanke za čitanje zadataka te stanku za označavanje odgovora na listu za odgovore. Pristupnik stoga treba pažljivo slušati upute na snimci.

1.5. Opis bodovanja

Zbog izvanrednih okolnosti otisnute inačice ispita sastoje se od većega broja zadataka u odnosu na broj zadataka koji će se vrednovati. Svi će pristupnici na početku provedbe ispita dobiti uputu koje otisnute zadatke ne trebaju rješavati.

Ukupan broj bodova u ispitu iz Talijanskoga jezika na višoj razini je **80**. Maksimalan broj bodova koje učenik može ostvariti je **79**. Podrazumijeva se da pristupnici u ispitu više razine poznaju gramatičke strukture za višu razinu ispita ali i gramatičke strukture za osnovnu razinu ispita navedene u trećemu poglavlju *Dodatci*. Pitanje koje sadrži pasivan oblik pristupnici neće trebati rješavati.

Bodovi u svakoj od triju ispitnih cjelina čine u ukupnome rezultatu jednu trećinu.

Udio ispitnih cjelina u ispitu prikazan je u tablici 4.

Tablica 4. Udio ispitnih cjelina u ispitu

Čitanje	1/3
Pisanje	1/3
Slušanje	1/3

1.5.1. Bodovanje ispitne cjeline Čitanje

Bodovi: Svako pitanje donosi jedan bod. Ova ispitna cjelina donosi ukupno **34** boda.

Udio u cijelome ispitu: 1/3

1.5.2. Bodovanje ispitne cjeline Pisanje

Bodovi: Ova ispitna cjelina donosi ukupno **20** bodova.

Udio u cijelome ispitu: 1/3

Esej se ocjenjuje prema **ljestvici za ocjenjivanje** koja uključuje četiri osnovna kriterija (v. tablicu 5):

• Izvršenje zadatka

(usp. ilustrativnu ljestvicu za ocjenjivanje *Izvršetaja i sastavaka u ZEROJ-u*)

• Koherencija i kohezija

(usp. ilustrativnu ljestvicu za ocjenjivanje *Dosljednosti i povezanosti u ZEROJ-u*)

• Vokabular

(usp. ilustrativnu ljestvicu za ocjenjivanje *Opsega vokabulara i sposobnosti korištenja vokabulara u ZEROJ-u*)

• Gramatika

(usp. ilustrativnu ljestvicu za ocjenjivanje *Gramatičke ispravnosti u ZEROJ-u*).

U tekstu koji slijedi objašnjeni su svi kriteriji.

Izvršenje zadatka

Kriterij *Izvršenje zadatka* odgovara na pitanje je li pristupnik napisao tekst prema uputama za pisanje.

Koherencija i kohezija

Kriterij *Koherencija i kohezija* odgovara na ova pitanja:

- U kojoj mjeri ocjenjivač može pratiti slijed pristupnikovih misli?
- Jesu li misli logički povezane?
- Koliko dobro pristupnik upotrebljava kohezivna sredstva u svrhu povezivanja svojih misli?

Vokabular

Kriterij *Vokabular* odgovara na ova pitanja:

- Kakav je raspon vokabulara? U kojoj mjeri pristupnik ponavlja iste riječi i izraze?

- Do koje mjere pogreške u upotrebi/morfološkome obliku/pravopisu utječu na razumijevanje teksta?

- Do koje mjere pogreške u upotrebi/morfološkome obliku/pravopisu utječu na razumijevanje teksta?

Ljestvica za ocjenjivanje sastavka prikazana je u tablici 5.

Gramatika

Kriterij *Gramatika* odgovara na ova pitanja:

- Može li pristupnik upotrebljavati raspon struktura ili se oslanja na upotrebu jednostavnih struktura?

Tablica 5. Ljestvica za ocjenjivanje sastavka

BROJ BODOVA	IZVRŠENJE ZADATKA	KOHERENCIJA I KOHEZIJA	VOKABULAR	GRAMATIKA
5	<ul style="list-style-type: none"> • Svi dijelovi zadane teme su opsežno i relativno ujednačeno razrađeni. • Glavne su misli relevantne, njihova je potpora jasna i relevantna. • Učinkovita upotreba oblika teksta. 	<ul style="list-style-type: none"> • Slijed misli je jasan i lako čitak. • Učinkovita upotreba različitih kohezivnih sredstava. 	<ul style="list-style-type: none"> • Široki raspon vokabulara za izvršenje zadatka. • Pojavljuju se pogreške u upotrebi/obliku/pravopisu, ali ne utječu na lako razumijevanje teksta. 	<ul style="list-style-type: none"> • Široki raspon struktura za izvršenje zadatka. • Pojavljuju se pogreške u upotrebi/obliku, ali ne utječu na lako razumijevanje teksta.
4	<ul style="list-style-type: none"> • Svi dijelovi zadane teme su razrađeni, ali jedan dio nedovoljno opširno. • Glavne su misli relevantne, ali pojedinim mislima nedostaje potpora. 	<ul style="list-style-type: none"> • Slijed misli može se razlučiti unatoč malim odstupanjima od logičkoga redosljeda. • Prikladna upotreba kohezivnih sredstava. 	<ul style="list-style-type: none"> • Raspon vokabulara za zadatak je prikladan/dobar. • Pojavljuju se pogreške u upotrebi/obliku/pravopisu i ponekad utječu na lako razumijevanje teksta. 	<ul style="list-style-type: none"> • Raspon struktura za zadatak je prikladan/dobar. • Pojavljuju se pogreške u upotrebi/obliku i ponekad utječu na lako razumijevanje teksta.
3	<ul style="list-style-type: none"> • Opsežnije su razrađeni samo neki dijelovi zadane teme. • Glavne su misli relevantne, ali je njihova potpora djelomično relevantna ili sadrži puno ponavljanja. • Upotreba oblika u tekstu je uglavnom prikladna. 	<ul style="list-style-type: none"> • Slijed misli može se razlučiti unatoč mjestimičnim odstupanjima od logičkoga redosljeda. • Dostatna upotreba kohezivnih sredstava. 	<ul style="list-style-type: none"> • Raspon vokabulara za izvršenje zadatka je dostatan. • Pogreške u upotrebi/obliku/pravopisu uzrokuju teškoće u razumijevanju, ali se poruka ipak može razumjeti. 	<ul style="list-style-type: none"> • Pristupnik se općenito oslanja na jednostavne i iste strukture, uz povremeni pokušaj upotrebe složenih struktura. • Pogreške u upotrebi/obliku uzrokuju teškoće u razumijevanju, ali se poruka ipak može razumjeti.
2	<ul style="list-style-type: none"> • Dva dijela zadane teme nisu razrađena ili su svi dijelovi zadane teme minimalno razrađeni. • Upotreba oblika u tekstu je dostatna. 	<ul style="list-style-type: none"> • Slijed misli je slabo razlučiv. • Upotreba jednostavnih kohezivnih sredstava je ograničena. 	<ul style="list-style-type: none"> • Raspon vokabulara je ograničen ili se velikim dijelom ne odnosi na zadatak. • Pogreške u upotrebi/obliku/pravopisu uzrokuju teškoće u razumijevanju, a poruka se teško može razumjeti. 	<ul style="list-style-type: none"> • Raspon struktura je ograničen. • Pristupnik se često oslanja na jednostavne strukture. • Pogreške u upotrebi/obliku uzrokuju teškoće u razumijevanju, a poruka se teško može razumjeti.

BROJ BODOVA	IZVRŠENJE ZADATKA	KOHERENCIJA I KOHEZIJA	VOKABULAR	GRAMATIKA
1	<ul style="list-style-type: none"> • Tekst sadrži minimalan osvrt na sve ili samo na pojedine dijelove zadane teme. • Misli su najvećim dijelom irelevantne ili nema relevantne potpore. 	<ul style="list-style-type: none"> • Slijed misli je vrlo slabo ili nikako razlučiv. • Upotreba kohezivnih sredstava je vrlo ograničena ili neprikladna. 	<ul style="list-style-type: none"> • Raspon vokabulara je vrlo ograničen ili je upotreba vokabulara neprikladna. • Pogreške u upotrebi/obliku/ pravopisu najvećim dijelom onemogućuju razumijevanje. 	<ul style="list-style-type: none"> • Raspon struktura je vrlo ograničen ili je upotreba struktura neprikladna. • Pogreške u upotrebi/obliku gotovo u potpunosti onemogućuju razumijevanje teksta.
0	<ul style="list-style-type: none"> • Pristupnik ne posjeduje jezičnu kompetenciju na razini potrebnoj za izvršenje zadatka, što je, između ostaloga, razvidno i iz duljine teksta (npr. tekst sadrži manje od 60 riječi na zadanu temu). III <ul style="list-style-type: none"> • Sadržaj teksta je u potpunosti irelevantan. III <ul style="list-style-type: none"> • Pristupnik je prepisao tekst. 			

Objašnjenje

Pristupnik treba napisati tekst od **130** do **150** riječi. Pristupnik smije napisati više od propisanoga broja riječi.

Ako tekst ne sadrži broj riječi koji je propisan za višu razinu oduzet će se bodovi za kriterij *Izvršenje zadatka* na sljedeći način:

105 –120 riječi: 1 bod

90 – 104 riječi: 2 boda

75 – 89 riječi: 3 boda

60 – 74 riječi: 4 boda.

Ako pristupnik napiše manje od 60 riječi, dobit će nula (0) bodova.

Budući da je za kriterij *Izvršenje zadatka* minimalan broj bodova nula (0), pristupnik ne može ostvariti negativne bodove.

Tekst koji je dobio 1 bod za kriterij *Izvršenje zadatka* ne može dobiti više od 1 boda za ostale kriterije.

Tekst koji je dobio 2 boda za kriterij *Izvršenje zadatka*, ne može dobiti više od 2 boda za ostale kriterije.

Brojanje riječi

Riječi se broje prema načelu kako ih broji računalo. Riječ podrazumijeva sve zasebne elemente teksta odvojene prazninom.

U konačan zbroj riječi ubraja se uvodni pozdrav i završetak pisma, a ne ubrajaju se ponavljanja, nabravanja, vlastita imena i dijelovi prepisani iz uputa za pisanje sastavka kao i rečenice i ulomci preuzeti iz ispitne cjeline *Čitanje*.

Primjeri: Alla festa ho invitato, Marco, Luca, Anna e Simona. (5 riječi)

Alla festa ho invitato gli amici di scuola. (8 riječi)

1.5.3. Bodovanje ispitne cjeline *Slušanje*

Bodovi: Svako pitanje donosi 1 bod. Ova ispitna cjelina donosi ukupno **25** bodova.

Udio u cijelome ispitu: 1/3

1.6. Primjeri zadataka

U ovome su poglavlju primjeri zadataka.⁸ Uz svaki primjer zadatak ponuđeni su uputa, točan odgovor, ispitivana podvještina te način bodovanja.

U 6. zadatku ispitne cjeline *Čitanje* (tablica 1.) umjesto zadataka višestrukoga izbora mogu se pojaviti zadatci dopunjavanja.

1.6.1. Primjeri zadataka povezivanja⁹

Leggi le presentazioni. Abbina ogni presentazione (1-5) al titolo del film (A-G). Fa' attenzione, ci sono due intrusi.

- 1 È un film horror. Ben e Jane sono in Giappone per lavoro. Una sera investono qualcuno, ma la polizia non riesce a rinvenire sulla scena dell'incidente nessun cadavere. Subito dopo Jane scopre che nelle foto che i due hanno scattato è sempre presente un'ombra. Intanto alcuni amici di Ben cominciano a morire. Il resto dovrete scoprirlo da soli.
- 2 È una commedia. Luca Molinari, liceale, conosce la bella Claudia e se ne innamora. Le dichiara il suo amore, ma scopre che lei è la figlia del prof. Martinelli, detto "la carogna". Parla col professore, va da Claudia e lei gli rivela che le piace Riccardo. Luca passa quella notte con i suoi amici davanti alla casa di Simona e così il giorno dopo i ragazzi affrontano coraggiosi le prove di maturità.

⁸ Primjeri i specifičnosti zadataka u pojedinim ispitnim cjelinama mogu se pogledati na mrežnoj stranici Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja (www.ncvvo.hr) pod poveznicom *Provedeni ispiti*.

⁹ Primjeri zadataka preuzeti su iz ispitne cjeline *Čitanje*.

3 È un film drammatico. Che posso dire? Nella vita il pareggio non esiste, si vince o si perde. Nel gioco del calcio, come nella vita, quello che risolve le situazioni, trova una soluzione nuova a una vita che sta andando a rotoli, o, forse, "solo" a una partita di calcio che stiamo perdendo. Un giocatore in più in attacco, perché pareggiare non interessa a nessuno.

4 L'ottavo adattamento dal fumetto al cartone animato delle avventure porta i due protagonisti a scontrarsi con i loro ideali "cugini": celtici. Battute, di cui conosciamo molte, ma ugualmente ci fanno sempre quantomeno sorridere. Il mondo descritto è colorato, allegro, e fa stare bene. Un certo avvicinamento è tentato verso i tanti altri cartoni animati, americani e non. Film divertente per tutti.

5 È un film drammatico. Racconta una storia d'amore sofferta soffermandosi sulla componente psicologica e sociale, che spesso riesce a compromettere le ambizioni e la sincerità di un sentimento che, a volte, che non è sufficiente. Per conquistare un amore bisogna spesso ricorrere alle maschere. Però quando si scopre la verità rimane solo il dolore.

- A L'uomo in più
- B L'amore non basta
- C Notte prima degli esami
- D Ombre del passato
- E Asterix e i Vichinghi
- F Cartolina da Tokyo
- G Le maschere di cera

TOČNI ODGOVORI: 1 D, 2 C, 3 A, 4 E, 5 B

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: razumijevanje osnovnoga smisla

BODOVANJE:

1 bod – točan odgovor (ukupno 5 bodova)

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

Leggi l'articolo. Scegli l'opzione corretta. Fa' attenzione, c'è **un intruso**. Scrivi le tue risposte sul foglio delle risposte.

InterRail, il viaggio che non conosce età

Libertà è la parola chiave. L'Europa è lo scenario. Il viaggio è lo strumento o, forse, qualcosa di più. Lo dice un giovane: "Viaggiare è il motore che spinge la vita. L'obiettivo non è quello di arrivare a destinazione, (16) _____". Qui uno non si aspetterebbe la citazione *on the road*, ma *on the railway*, ovvero non per strada, ma per ferrovia. Perché l'epoca è un'altra: sì, ci sono i ragazzi col sacco a pelo e lo zaino in spalla, ma non tanto coi capelli lunghi e le chitarre a tracolla (17) _____.

Avventurarsi è il modo più colorato per vivere... e il modo migliore è l'InterRail! Lo dice una ragazza danese e aggiunge uno sprizzo di dottrina: "Mi sorprende sempre constatare come non si possa nemmeno cominciare a capire che cos'è veramente una cultura, (18) _____".

Una ragazza turca aggiunge: "Penso che la terra sia un dono ricco di luoghi meravigliosi da visitare, di persone da incontrare. Mi piace viaggiare perché è il modo migliore di apprezzare tutti gli aspetti che

questo dono ci offre. Il vantaggio dell'InterRail è che lascia un ampio margine di libertà: si possono scegliere le mete, cambiarle, viaggiare e fermarsi (19) _____. Non è necessario programmare in anticipo tutta la vacanza. La libertà di scelta è una delle caratteristiche fondamentali. È il modo di viaggiare più adatto ai giovani".

Il fascino del treno comunque regge, non a caso sono sorte vere e proprie reti di persone che dopo l'esperienza InterRail si tengono in contatto, (20) _____ e di scegliersi un amico.

- A** quando si desidera
- B** finché non ci sei dentro
- C** ma di essere sulla strada
- D** perché durante i tragitti c'è tempo di conoscersi
- E** che col dito proteso attendono un benevolo passaggio
- F** purché sia il modo migliore di visitare i luoghi più isolati

TOČNI ODGOVORI: 16 C, 17 E, 18 B, 19 A, 20 D

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: detaljno razumijevanje teksta (kohezija i koherencija)

1 bod – točan odgovor (ukupno 5 bodova)

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

1.6.2. Primjeri zadataka višestrukoga izbora¹⁰

Leggi il testo. Scegli la risposta esatta **A**, **B** oppure **C**.

Questa è una nuova campagna per un'alimentazione sana a favore dei giovani delle scuole europee. All'insegna del motto "Mangia, bevi e muoviti", tre campagne di informazione itineranti gireranno sette paesi europei per dare la possibilità di partecipare ad attività e giochi educativi. Per otto settimane si svolgerà una caccia al tesoro interattiva grazie alla quale si potranno vincere numerosi articoli sportivi.

Qual è uno degli obiettivi della campagna?

- A** Proporre ai giovani un nuovo gioco educativo interattivo.
- B** Incoraggiare i ragazzi a partecipare a competizioni sportive.
- C** Far riflettere la gioventù sulla loro alimentazione.

TOČAN ODGOVOR: C

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: razumijevanje specifičnih informacija

BODOVANJE:

1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

Leggi l'articolo. Scegli la risposta esatta **A**, **B**, **C** oppure **D**.

Scrivi le tue risposte sul foglio delle risposte.

Il cervello è come i muscoli, durante lo sport può stancarsi

Gli studiosi dell'università di *Copenhagen* hanno scoperto il meccanismo che attiva la "fatica centrale" quando lo sforzo è eccessivo. Infatti, la paura di molti atleti è quella di **(21)** ____ prima di aver raggiunto un traguardo, di non riuscire ad andare avanti a pochi metri **(22)** del percorso di una maratona o di una gara ciclistica, perché non si hanno più forze. È l'incubo di tanti atleti che può dipendere non **(23)** dal crollo fisico dell'organismo, ma da un meccanismo di freno generato dal cervello affaticato. Gli studiosi sono riusciti a identificare un interruttore biochimico che fa percepire **(24)** enorme come un impegno insopportabile prima ancora che i muscoli cedano.

Questa scoperta contribuisce a mettere **(25)** il paradosso che è stato a lungo oggetto di discussione che il neurotrasmettitore serotonina viene rilasciato quando l'organismo è sotto sforzo ed aiuta lo sportivo ad andare avanti. Gli studiosi hanno **(26)** però che un surplus di questa sostanza è responsabile del meccanismo che si innesca quando il cervello comunica al corpo di fermarsi. Dunque, le funzioni della serotonina agiscono **(27)** come un acceleratore che come un freno quando la tensione sportiva diventa eccessiva. Secondo gli studiosi la mappatura di questo meccanismo sarà utile in futuro nella lotta al *doping* e nello sviluppo di nuovi medicinali.

¹⁰ Primjeri zadataka preuzeti su iz ispitne cjeline *Čitanje*.

21

- A fermarsi
- B fermarlo
- C fermarci
- D fermarla

22

- A in fin di
- B alla fine
- C dalla fine
- D al fine di

23

- A solo
- B bensì
- C magari
- D altrimenti

24

- A un rigore
- B uno sforzo
- C un rinforzo
- D un traguardo

25

- A in luce
- B al buio
- C a punto
- D in fuga

26

- A aperto
- B chiuso
- C risposto
- D scoperto

27

- A così
- B sia
- C siccome
- D poiché

TOČNI ODGOVORI: 21 A, 22 C, 23 A,

24 B, 25 A, 26 D, 27 B

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: upotreba prikladnih strukturalnih i leksičkih obrazaca

BODOVANJE:

1 bod – točan odgovor (ukupno 7 bodova)

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

1.6.3. Primjer zadatka dopunjavanja¹¹

Leggi il testo. Scrivi **una sola** parola opportuna nello spazio dato e **non** sul foglio delle risposte. Lo (0) è un esempio.

Caro Renato,

ho un grande problema... Il (0) migliore amico, se si può chiamare ancora così, non si fa sentire da quando ha trovato la ragazza. Insomma, quando gli (26) un sms invitandolo a venire a giocare a calcio oppure a prendere qualcosa al bar, mi risponde sempre (27) è occupato con la sua ragazza. A questo punto io non so che cosa fare e ci resto molto male... Un giorno l'ho incontrato (28) caso nel nostro solito bar e gli ho chiesto perché non ha mai nemmeno cinque minuti per me. Allora lui mi ha risposto che non era vero che (29) trascuravo e che da allora sarebbe stato più presente. Speravo davvero che questo mio amico avrebbe mantenuto la (30), ma lui ha continuato come prima. Che cosa devo fare? Rispondimi!

0 mio
 26 _____
 27 _____
 28 _____
 29 _____
 30 _____

TOČNI ODGOVORI: 26 mando/invio, 27 che, 28 per, 29 lo, 30 parola/promessa

¹¹ Primjer zadatka preuzet je iz ispitne cjeline Čitanje.

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: upotreba prikladnih leksičkih i/ili strukturalnih obrazaca

BODOVANJE:

1 bod – točan odgovor (ukupno 5 bodova)

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije upisan na za to predviđeno mjesto ili je upisano više odgovora

1.6.4. Primjer zadatka sastavka¹²

Leggi la lettera di Monica indirizzata a Licia, la redattrice di una trasmissione TV che tratta temi turistici ed ecologici. Immagina di essere la redattrice e scrivi una risposta a Monica rispondendo a tutte e tre le domande. Usa **130-150** parole.

Cara Licia,
seguo sempre con grande interesse il tuo nuovo programma.

- 1** Ci sono luoghi incontaminati dove l'uomo non è ancora arrivato, ed è possibile visitarli?
- 2** Quali tipi di persone preferiscono visitare luoghi del genere e perché?
- 3** Che cosa si può fare oggi per diminuire l'inquinamento del pianeta Terra?

Complimenti davvero per la tua trasmissione.
Un caro saluto,
Monica

PRIMJER SASTAVKA

Ciao Monica,

fortunatamente ci sono ancora luoghi incontaminati e penso che questo sia un bene perché oggi si arriva dappertutto e si è sempre in cerca di nuovi luoghi da esplorare. Non so se sia possibile visitarli, ma credo che forse è meglio così. È giusto che alcuni luoghi siano ancora solo per le ricerche degli scienziati. Per il turismo di massa, c'è sempre tempo!

Andare a visitare un luogo incontaminato credo sia il sogno di ogni viaggiatore. Ma forse, oggi, è il sogno estremo di chi è in cerca di nuove emozioni. Questi però sono anche i viaggiatori per così dire "peggiori".

Ognuno di noi può fare davvero tanto nella propria quotidianità. Siamo una goccia che fa parte dell'oceano che è poi la nostra vita. Penso al riciclaggio dei rifiuti e al risparmio dell'acqua, all'educazione "ambientalista" dei nostri figli. Quando vediamo un atto di inciviltà verso il nostro pianeta, dobbiamo farlo presente a chi l'ha commesso. "La terra non l'abbiamo ereditata dai nostri padri, ma presa in prestito dai nostri figli." È proprio questo adagio indiano da trasmettere ogni giorno alle persone che ci circondano.

In bocca al lupo!

Licia

BODOVANJE: prema ljestvici za ocjenjivanje sastavka¹³, ukupno 20 bodova

Kriterij Izvršenje zadatka: 5 bodova

Svi dijelovi zadane teme su opsežno i relativno ujednačeno razrađeni. Glavne su misli relevantne, a

¹² Primjer zadatka preuzet je iz ispitne cjeline *Pisanje*.
¹³ v. poglavlje *Opis bodovanja* i objašnjenje objavljeno uz ljestvicu za ocjenjivanje sastavka

potpora mislima je također relevantna i jasna. Tekst sadrži elemente tekstne vrste: prikladno oslovljavanje i potpis. Zaključna misao izražena je uz pomoć izreke indijanskoga poglavice.

Kriterij *Koherencija i kohezija*: 5 bodova

Slijed misli je jasan i lako čitljiv. Upotreba različitih kohezivnih sredstava je učinkovita (*che, e, ma, però*).

Kriterij *Vokabular*: 5 bodova

Nema pogrešaka u upotrebi i pravopisu, a raspon vokabulara za izvršenje zadatka je širok, specifičan i

raznovrstan (*luoghi incontaminati, luoghi da esplorare, le ricerche degli scienziati, quotidianità, una goccia che fa parte dell'oceano, riciclaggio dei rifiuti*).

Kriterij *Gramatika*: 5 bodova

Raspon struktura je širok (izvrsna i točna upotreba konjunktiva prezenta, npr. *penso che questo sia, non so se sia, È giusto che alcuni luoghi siano, credo sia il sogno, zamjenica, prijedloga i priloga*).

1.7. Priprema za ispit

Pripremanje pristupnika za ispit ne razlikuje se znatno od svakodnevnoga podučavanja. Nastavne metode koje nastavnik upotrebljava u svakodnevnome nastavnom procesu mogu se upotrebljavati i tijekom pripremanja pristupnika za polaganje ispita. Nužno je pronaći odgovarajući odnos između podučavanja i uvježbavanja zadataka za ispit. Naglasak bi svakako trebao biti na podučavanju, a ne isključivo na pripremanju za polaganje ispita.

Nastavniku se preporučuje detaljno proučavanje ispitnoga kataloga u kojemu je opisana struktura ispita, trajanje ispita, ispitivane vještine i podvještine, primjeri vrsta i broj zadataka te način njihova bodovanja. Pristupniku se preporučuje detaljno proučavanje ispitnoga kataloga i provedenih ispita državne mature koji su objavljeni na mrežnoj stranici Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja (www.ncvvo.hr).

1.7.1. Vještina čitanja

Vještina čitanja temelji se na nekoliko načela važnih za njezino uspješno podučavanje. Pristupnika treba poticati da što više i češće čita razne vrste tekstova i da pokuša odgovoriti na sadržaj teksta, a ne da se isključivo koncentrira na strukturu teksta. Značenje i poruka teksta jednako su važni kao i jezične strukture koje se nalaze u tekstu. Važan čimbenik vještine čitanja je razvijanje sposobnosti predviđanja. Pogled na tekst (naslov, podnaslov, izgled teksta) omogućuje pristupniku da shvati o čemu je riječ i prije nego što počne čitati tekst.

Tijekom nastavnoga procesa pristupnik uglavnom ima mnogo mogućnosti za uvježbavanje vještine čitanja. Često se pristupniku zadaje da uvježbava

vještinu čitanja samostalno kod kuće. Očekuje se da će pristupnik riješiti zadane vježbe, ali svakako treba predvidjeti vrijeme u nastavnome procesu u kojemu bi se uvježbavale podvještine specifične za ispitnu cjelinu *Čitanje*. Pristupnika treba prvenstveno upoznati s vrstama zadataka u ispitu i postupcima za uspješno rješavanje tih vrsta zadataka. S pristupnikom treba posebno uvježbavati razumijevanje nepoznatih riječi uz pomoć konteksta, tvorbe riječi (prefiksi i sufiksi) i sl. Poznavanje organizacije i strukture teksta (odlomci, elementi kohezije i koherencije, struktura odlomka) također pomaže pristupniku u razumijevanju teksta.

Za uspješno rješavanje zadataka povezivanja pristupnik treba pažljivo pročitati natuknice i potražiti u tekstu/tekstovima ključne riječi ili fraze koje povezuju natuknice i tekst/tekstove.

Za uspješno rješavanje zadataka višestrukoga izbora pristupnik treba nakon izbora određenoga odgovora u tekstu pronaći odgovarajuće argumente.

Za uspješno rješavanje zadataka dopunjavanja pristupnik treba pažljivo pročitati tekst i obratiti pozornost na rečenice/riječi ispred i iza praznine, a nakon toga treba odlučiti koja riječ smisljeno i gramatički najbolje popunjava prazninu u tekstu.

Za uspješnost u ispitnoj cjelini *Čitanje* nije potrebno razumjeti sve riječi i gramatičke strukture. Potrebno je razumjeti ključne riječi i odvojiti bitne od nebitnih informacija.

Pristupniku također treba skrenuti pozornost na pravilnu raspodjelu vremena za rješavanje pojedinih zadataka. Nikako se ne bi smjelo dogoditi da pristupnik nema dovoljno vremena za rješavanje svih zadataka jer je previše vremena utrošio na rješavanje pojedinoga zadatka.

Kako biti uspješan u vještini čitanja?

Pristupniku se savjetuje:

- pozorno čitanje uputa za svaki zadatak
- pozorno čitanje teksta/tekstova i pitanja u određenome zadatku
- primjena odgovarajuće strategije za pojedinu vrstu zadatka
- rješavanje zadataka koji nisu riješeni tijekom prvoga čitanja
- pozorno označavanje odgovora na listu za odgovore i upisivanje odgovora u ispitnu knjižicu u zadatcima u kojima je to potrebno.

1.7.2. Vještina pisanja

Vještina pisanja temelji se na nekoliko načela važnih za njezino uspješno podučavanje. Pristupnik treba razvijati naviku pisanja, odnosno što više i češće uvježbavati pisanje različitih vrsta tekstova. Važno je nakon svakoga zadatka dati pristupniku povratnu informaciju o uspješnosti njegova rada. S obzirom da je davanje povratne informacije vrlo zahtjevan i dugotrajan posao, svakako treba razmisliti i o mogućnosti da pristupnici međusobno daju povratnu informaciju, što se pokazalo izuzetno učinkovitim.

Pristupnik treba obratiti posebnu pozornost na čitanje i raščlambu zadatka. Neispunjavanje dijela zadatka može značajno umanjiti pristupnikovu uspješnost u ispitnoj cjelini *Pisanje*.

Uspješnost u ispitnoj cjelini *Pisanje* uključuje i poznavanje konvencija žanrova, npr. eseja, pisma, izvješća i sl. koji se pojavljuju u ispitima. Pristupnika je moguće upoznati s osnovnim karakteristikama žanrova, opisom i analizom primjera (modela).

Veliki broj pristupnika treba pomoć u planiranju pisanih uradaka jer vrlo često nisu uvjereni u svrhovitost toga planiranja. Pristupniku treba ukazati na povezanost planiranja i uspješnosti izvršavanja zadatka. Analiza nekoliko primjera može vrlo uspješno pojasniti tu povezanost.

Pristupnika također treba upozoriti na nužnost provjere i eventualnih ispravaka prije predaje završne inačice uratka. Rad u parovima i međusobno komentiranje uradaka tijekom uvježbavanja pokazalo se vrlo učinkovitim metodom. Korisno je pristupniku ograničiti vrijeme za rješavanje zadatka. Pravilno raspoređivanje vremena jedan je od ključnih čimbenika za uspjeh u ispitnoj cjelini *Pisanje*.

Kako biti uspješan u vještini pisanja?

Pristupniku se savjetuje:

- pozorno čitanje uputa za zadatak
- razmišljanje o zadanoj temi i bilježenje nekih ideja
- organiziranje ideja i pisanje koncepta zadatka u natuknicama
- pisanje cjelovitoga teksta zadatka
- čitanje teksta i provjera je li zadatak u potpunosti izvršen
- ponovno čitanje teksta i provjera jesu li zadovoljeni ostali kriteriji prema ljestvici za ocjenjivanje.

1.7.3. Vještina slušanja

Vještina slušanja temelji se na nekoliko načela važnih za njezino uspješno podučavanje. Pristupnik treba uvježbavati zadatke slušanja što više i češće radom u razredu. Važno je pomagati pristupniku da se odgovarajuće pripremi za zadatke i razvijati kod njega svijest o korisnosti ponavljanja slušanja zvučnih zapisa.

Pristupnici vrlo često smatraju ispitnu cjelinu *Slušanje* težim dijelom cjelokupnoga ispita. Stoga je izuzetno važno od samoga početka graditi vjeru pristupnika u vlastite sposobnosti i uspjeh na ispitu. To se prvenstveno postiže razvijanjem svijesti o tome što se od pristupnika očekuje u ispitnoj cjelini *Slušanje* (*što se ispituje?*¹⁴) i o vrstama zadataka (*kako se ispituje?*¹⁵) kojima se ispituje vještina slušanja.

Pristupnika treba upozoriti na nužnost pozornoga čitanja uputa prije rješavanja zadataka. Također, treba ga upozoriti da je vrijeme predviđeno za čitanje uputa izuzetno važno za uspješno rješavanje zadataka. Upute sadrže bitne informacije o temi koju će pristupnik slušati i o tome što se od njega očekuje u pojedinome zadatku.

Pristupniku svakako treba skrenuti pozornost da razumijevanje svake riječi tijekom slušanja nije potrebno. Pristupnik mora obratiti pozornost samo na one informacije koje su ključne za razumijevanje.

Kako biti uspješan u vještini slušanja?

Pristupniku se savjetuje:

- pažljivo čitanje uputa i teksta svakoga zadatka
- da, ako ne odgovori na neko pitanje, nastavi rješavati iduća pitanja i da tijekom drugoga slušanja pokuša odgovoriti na pitanja koja nije riješio tijekom prvoga slušanja
- pažljivo označavanje odgovora na listu za odgovore.

1.7.4. Literatura

Literatura za pripremu ispita iz Talijanskoga jezika:

- svi udžbenici za srednje škole koje je odobrilo Ministarstvo znanosti i obrazovanja i koji su objavljeni na njihovoj mrežnoj stranici (www.mzo.hr)
- *Zajednički europski referentni okvir za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje* (ZEROJ), Školska knjiga, Zagreb, 2005.
- *Europski jezični portfolio za učenike i učenice od 15 do 19 godina u RH*, Školska knjiga, Zagreb, 2006.
- *Kurikularni pristup promjenama u gimnaziji (razrada okvirnoga nastavnog plana i programa u funkciji rasterećenja učenika), Strani i klasični jezici*, Republika Hrvatska, Ministarstvo prosvjete i športa, Zavod za unapređivanje školstva, Zagreb, 2003.

¹⁴ v. poglavlje *Obrazovni ishodi*

¹⁵ v. poglavlje *Struktura ispita*

2. Osnovna razina ispita

2.1. Područja ispitivanja

Ispitom iz Talijanskoga jezika na osnovnoj razini provjerava se komunikacijska jezična kompetencija u slušanju, čitanju i pisanju prema nastavnome planu i programu za četverogodišnje srednjoškolske programe s najmanjom satnicom.

Ispit iz Talijanskoga jezika sastoji se od triju ispitnih cjelina: *Čitanje, Pisanje i Slušanje*.

Vještina govorenja neće se provjeravati na državnoj maturi u školskoj godini 2019./2020. iz tehničkih razloga. Vještinu govorenja treba i dalje sustavno razvijati, njegovati i usavršavati jer je konačan cilj naučiti koristiti se jezikom u komunikacijskoj situaciji.

2.2. Obrazovni ishodi

U ovome su poglavlju za svako područje ispitivanja navedeni obrazovni ishodi prema nastavnome planu i programu za četverogodišnje srednjoškolske programe s najmanjom satnicom prema A2 razini *Zajedničkoga europskog referentnog okvira za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje* (ZEROJ, Školska knjiga, Zagreb, 2005.).

2.2.1. Čitanje

Ovom se ispitnom cjelinom ispituje čitanje, odnosno vještina razumijevanja čitanoga teksta.

Prema *Okvirnome nastavnom programu općeobrazovnih predmeta u srednjim školama* te prema A2 razini ZEROJ-a (Školska knjiga, Zagreb, 2005., str. 71. i 72.) od pristupnika se očekuje da može:

- razumjeti kratke jednostavne tekstove koji sadrže najučestaliji vokabular
- razumjeti kratke jednostavne tekstove o poznatim temama i tekstove konkretnoga sadržaja u kojima se upotrebljava uobičajeni svakodnevni vokabular
- pronaći specifične informacije u jednostavnim tekstovima (pismima i kratkim člancima koji opisuju događaje).

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj se ispitnoj cjelini ispituje može li pristupnik:

- razumjeti osnovni smisao teksta
- pronaći specifične informacije
- razumjeti pojedinosti u tekstu, osnovna i implicitna značenja

- prepoznati i u rečenicama prikladno upotrijebiti određene leksičke jedinice
- prepoznati i u rečenicama prikladno upotrijebiti određene gramatičke strukture.

2.2.2. Pisanje

Ovom se ispitnom cjelinom ispituje vještina pisanja, odnosno pisana produkcija.

Prema *Okvirnome nastavnom programu općeobrazovnih predmeta u srednjim školama* te prema A2 razini ZEROJ-a (Školska knjiga, Zagreb, 2005., str. 62. i 63., 115. – 117. i 129.) od pristupnika se očekuje da može:

- napisati niz jednostavnih izraza i rečenica povezanih jednostavnim veznicima (*e, o, oppure, ma, perciò* i *perché*)
- smisleno povezanim rečenicama pisati o svakodnevним pojavnostima iz svojega okruženja, npr. o ljudima, mjestima, obrazovnome iskustvu i slično
- napisati kratak i jednostavan opis određenih događaja, prošlih aktivnosti i osobnih iskustava
- upotrebljavati osnovni vokabular potreban za snalaženje u svakodnevним situacijama
- upotrebljavati neke jednostavne strukture ispravno iako još uvijek pravi osnovne pogreške, ali je unatoč tomu obično jasno što želi reći.

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj se ispitnoj cjelini ispituje može li pristupnik:

- upotrijebiti prikladne jezične izraze u skladu s vrstom teksta, komunikacijskom svrhom i odnosom između pisca i čitatelja

- smisleno i logički organizirati rečenice i odlomke u skladu s vrstom teksta te pritom upotrijebiti jednostavna kohezivna sredstva
- oblikovati razumljiv tekst.

2.2.3. Slušanje

Ovom se ispitnom cjelinom ispituje vještina slušanja.

Prema *Okvirnome nastavnom programu općeobrazovnih predmeta u srednjim školama* te prema A2 razini ZEROJ-a (Školska knjiga, Zagreb, 2005., str. 67. – 69.) od pristupnika se očekuje da može:

- razumjeti fraze i izraze koji se odnose na područja od neposrednoga interesa (npr. osnovni podatci o pristupniku, njegovoj obitelji, njegovoj neposrednoj okolini, školi i sl.) ako se govori polako i razgovijetno
- prepoznati temu razgovora ako se govori polako i razgovijetno
- razumjeti osnovni smisao kratkih, jasnih i jednostavnih poruka, obavijesti i upozorenja
- razumjeti i izvući bitne informacije iz kratkih, snimljenih tekstova koji se bave predvidivim svakodnevним temama ako su izgovoreni polako i razgovijetno.

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj se ispitnoj cjelini ispituje može li pristupnik razumjeti:

- temu teksta, glavne misli/poruke u tekstu
- određene specifične informacije u tekstu.

2.3. Struktura ispita

Ispit iz Talijanskoga jezika na osnovnoj razini sastoji se od triju ispitnih cjelina.

Prvom cjelinom ispituje se vještina **čitanja**, drugom vještina **pisanja**, a trećom vještina **slušanja**.

U tekstu koji slijedi detaljno je opisana struktura svake ispitne cjeline.

2.3.1. Čitanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od 6 skupina zadataka vezanih uz različite polazne tekstove.

Za svaku ispitivanu podvještinu navedeno je kojom će se vrstom zadataka ispitivati i na kojoj vrsti tekstova te koliko je zadataka vezano uz te tekstove.

Struktura ispitne cjeline *Čitanje* prikazana je u tablici 6.

Tablica 6. Struktura ispitne cjeline *Čitanje*

	ISPITIVANE PODVJEŠTINE	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	razumijevanje osnovnoga smisla	zadatci povezivanja	kratki tekstovi/obavijesti/poruke	5
2.	razumijevanje specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	kratki tekstovi/obavijesti/poruke	5
3.	razumijevanje specifičnih informacija	zadatci kratkih odgovora	članak/informativni tekst	5
4.	detaljno razumijevanje teksta (kohezija i koherencija)	zadatci povezivanja	članak/informativni tekst	5
5.	detaljno razumijevanje teksta (leksički i/ili strukturalni obrasci)	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	članak/informativni tekst/pismo	5
6.	detaljno razumijevanje teksta (strukturalni i/ili leksički obrasci)	zadatci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)/zadatci dopunjavanja	članak/informativni tekst/pismo	5

Napomena: Tekstovi sadrže približno 1000 riječi.

2.3.2. Pisanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od zadatka kratkoga sastavka.

Pristupnik na temelju zadanoga kratkog naputka mora odgovoriti na tri pitanja i napisati kratki sastavak od **50** do **70** riječi.

Struktura ispitne cjeline *Pisanje* prikazana je u tablici 7.

Tablica 7. Struktura ispitne cjeline *Pisanje*

	ISPITIVANE PODVJEŠTINE	VRSTA ZADATKA	BROJ ZADATAKA	BROJ BODOVA
1.	izvršenje zadatka uz odgovarajući opseg i točnost leksičko-strukturalnih obrazaca	kratki sastavak od 50 do 70 riječi	1	15

2.3.3. Slušanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od četiriju skupina zadataka vezanih uz različite slušane tekstove.

Za svaku ispitivanu podvještinu navedeno je kojom će se vrstom zadataka ispitivati i na kojoj vrsti tekstova te koliko je zadataka vezano uz te tekstove.

Struktura ispitne cjeline *Slušanje* prikazana je u tablici 8.

Tablica 8. Struktura ispitne cjeline *Slušanje*

	ISPITIVANE PODVJEŠTINE	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	razumijevanje osnovnoga smisla	zadaci povezivanja	kratki informativni tekstovi/ obavijesti/poruke	5
2.	razumijevanje specifičnih informacija	zadaci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	kratki razgovori	5
3.	razumijevanje specifičnih informacija	zadaci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	razgovor/intervju	5
4.	razumijevanje specifičnih informacija	zadaci višestrukoga izbora (između triju ponuđenih odgovora)	obavijest/ informativni prilog	5

Napomena: Tekstovi sadrže približno 900 riječi.

2.4. Tehnički opis ispita

2.4.1. Trajanje ispita

Ispit iz Talijanskoga jezika traje ukupno **95 minuta**.

Ispitne cjeline *Čitanje* i *Pisanje* provode se odvojeno od ispitne cjeline *Slušanje*, a za njihovo rješavanje predviđeno je **70 minuta**.

Ispitna cjelina *Slušanje* traje približno **25 minuta** uključujući i 5 minuta za označavanje odgovora na listu za odgovore.

Vremenik provedbe ispita bit će objavljen na mrežnoj stranici Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja (www.ncvvo.hr).

2.4.2. Izgled ispita i način rješavanja

Čitanje i Pisanje

Pristupnik dobiva sigurnosnu vrećicu u kojoj su ispitna knjižica, list za odgovore, list za koncept i dva lista za ocjenjivače. U ispitnoj knjižici su tekstovi i zadatci kojima se ispituje vještina čitanja, zadatak kratkoga sastavka kojim se provjerava vještina pisanja i list za čistopis.

Važno je pažljivo pročitati tekst općih uputa i tekst uputa za rješavanje zadataka i označavanje točnih odgovora.¹⁶

Primjeri uputa za rješavanje pojedinih vrsta zadataka nalaze se u poglavlju *Primjeri zadataka*.

U zadacima zatvorenoga tipa (zadatci povezivanja i višestrukoga izbora) pristupnik mora točne odgovore označiti znakom X na listu za odgovore. Ako pristupnik označi više od jednoga odgovora, zadatak će se

bodovati s nula (0) bodova bez obzira na to što je među označenima i točan odgovor.

U zadacima otvorenoga tipa (zadatci dopunjavanja) pristupnik mora upisati sadržaj koji nedostaje na predviđeno mjesto koje je naznačeno u uputi. Prostor s naznačenim brojem bodova popunjava ocjenjivač.

U zadatku pisanja pristupnik može upotrebljavati list za koncept, ali potom mora svoj kratki sastavak čitko napisati na list za čistopis. Sadržaj lista za koncept se ne boduje.

Slušanje

Pristupnik dobiva sigurnosnu vrećicu u kojoj su ispitna knjižica i list za odgovore.

Važno je pažljivo pročitati tekst općih uputa i tekst uputa za rješavanje zadataka i označavanje točnih odgovora.¹⁷

Primjeri uputa za rješavanje pojedinih vrsta zadataka nalaze se u poglavlju *Primjeri zadataka*.

U zadacima zatvorenoga tipa (zadatci povezivanja i višestrukoga izbora) pristupnik mora točne odgovore označiti znakom X na listu za odgovore. Ako pristupnik označi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s nula (0) bodova bez obzira na to što je među označenima i točan odgovor.

¹⁶ Opće upute i drugi dijelovi ispitnoga materijala na hrvatskome jeziku pisani su sukladno pravopisnoj normi hrvatskoga standardnog jezika (v. *Hrvatski pravopis*, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovlje, Zagreb, 2013.).

¹⁷ v. prethodnu bilješku

Provedba ispitne cjeline *Slušanje*:¹⁸

- Prije svakoga zadatka pristupnik ima stanku kako bi pročitao pitanja prije slušanja.
- Svaki se tekst sluša dva puta.
- Dok sluša tekstove, pristupnik piše odgovore u ispitnu knjižicu, a na kraju ima 5 minuta da svoje odgovore označi na listu za odgovore.

2.4.3. Pribor

Tijekom pisanja svih dijelova ispita iz Talijanskoga jezika dopuštena je upotreba samo kemijske olovke kojom se piše plavom ili crnom bojom, a nije dopušteno brisati napisani tekst niti upotrebljavati rječnik.

2.5. Opis bodovanja

Ukupan broj bodova u ispitu iz Talijanskoga jezika na osnovnoj razini je **65**.

Bodovi u svakoj od triju ispitnih cjelina imaju određeni udio u ukupnome rezultatu.

Udio ispitnih cjelina u ispitu prikazan je u tablici 9.

Tablica 9. Udio ispitnih cjelina u ispitu

<i>Čitanje</i>	40 %
<i>Pisanje</i>	30 %
<i>Slušanje</i>	30 %

2.5.1. Bodovanje ispitne cjeline *Čitanje*

Bodovi: Svako pitanje donosi 1 bod. Ova ispitna cjelina donosi ukupno 30 bodova.

Udio u cijelome ispitu: 40 %

2.5.2. Bodovanje ispitne cjeline *Pisanje*

Bodovi: Ova ispitna cjelina donosi ukupno 15 bodova.

Udio u cijelome ispitu: 30 %

Kratki sastavak ocjenjuje se prema **ljestvici za ocjenjivanje** koja se sastoji od dvaju kriterija:

Izvršenje zadatka i *Jezik*.

Kriterij *Izvršenje zadatka* odgovara na pitanje je li pristupnik napisao tekst prema uputama za pisanje, a kriterij *Jezik* odgovara na pitanje s kojom se lakoćom može razumjeti što je napisao pristupnik.

Ljestvica za ocjenjivanje zadatka kratkoga sastavka prikazana je u tablici 10.

¹⁸ Nakon što dežurni nastavnik pristupniku pročita upute za ovu ispitnu cjelinu, uključuje uređaj za reprodukciju snimke. Svi se tekstovi na snimci ponavljaju dva puta. Snimka uključuje stanke za čitanje zadataka te stanku za označavanje odgovora na listu za odgovore. Pristupnik stoga treba pažljivo slušati upute na snimci.

Tablica 10. Ljestvica za ocjenjivanje kratkoga sastavka

BROJ BODOVA	IZVRŠENJE ZADATKA	BROJ BODOVA	JEZIK
5	• Postoji odgovor na sve tri sadržajne odrednice.	10	• Tekst je potpuno razumljiv usprkos mogućim manjim pogreškama. • Široki raspon i upotreba vokabulara/struktura
		9	
4	• Nejasno je postoji li odgovor na tri ili dvije sadržajne odrednice.	8	• Tekst je lako razumljiv usprkos pogreškama. • Dobar raspon i upotreba vokabulara/struktura
		7	
3	• Postoji odgovor na dvije sadržajne odrednice.	6	• Tekst je razumljiv usprkos brojnim pogreškama. • Dostatan raspon vokabulara/struktura uz njihovu djelomično prikladnu upotrebu.
		5	
2	• Nejasno je postoji li odgovor na dvije sadržajne odrednice ili jednu sadržajnu odrednicu.	4	• Pojedini dijelovi teksta su teško razumljivi i imaju brojne pogreške. • Ograničen raspon vokabulara/struktura uz njihovu djelomično prikladnu upotrebu.
		3	
1	• Postoji odgovor na jednu sadržajnu odrednicu.	2	• Cijeli je tekst teško razumljiv i ima brojne pogreške. • Nedostatan raspon vokabulara/struktura uz njihovu djelomično prikladnu upotrebu.
		1	
0	• Sadržaj teksta ne odnosi se ni u jednome svojem dijelu na zadanu temu ili je tekst nerazumljiv.		

Objašnjenje

Pristupnik treba napisati tekst od **50** do **70** riječi.

Pristupnik smije napisati više od propisanoga broja riječi.

Ako tekst nije dovoljno dug, oduzet će se bodovi za kriterij *Izvršenje zadatka* na sljedeći način:

40 – 49 riječi: 1 bod

za manje od 39 riječi: 2 boda.

Ako pristupnik napiše manje od 25 riječi na zadanu temu, dobit će nula (0) bodova.

Budući da je za kriterij *Izvršenje zadatka* minimalan broj bodova nula (0), pristupnik ne može ostvariti negativne bodove.

Tekst koji je dobio 1 bod za kriterij *Izvršenje zadatka* ne može dobiti više od 2 boda za kriterij *Jezik*.

Tekst koji je dobio 2 boda za kriterij *Izvršenje zadatka* ne može dobiti više od 4 boda za kriterij *Jezik*.

Tekst koji je dobio 3 boda za kriterij *Izvršenje zadatka* ne može dobiti više od 6 bodova za kriterij *Jezik*.

Tekst koji je dobio 4 boda za kriterij *Izvršenje zadatka*, ne može dobiti više od 8 bodova za kriterij *Jezik*.

Brojanje riječi

Riječi se broje prema načelu kako ih broji računalo. Riječ podrazumijeva sve zasebne elemente teksta odvojene prazninom.

U konačan zbroj riječi ubraja se uvodni pozdrav i završetak pisma, a ne ubrajaju se ponavljanja, nabranja, vlastita imena i dijelovi prepisani iz uputa za pisanje kratkoga sastavka kao i rečenice i ulomci preuzeti iz ispitne cjeline *Čitanje*.

Primjeri: Alla festa ho invitato, Marco, Luca, Anna e Simona. (5 riječi)

Alla festa ho invitato gli amici di scuola. (8 riječi)

2.5.3. Bodovanje ispitne cjeline *Slušanje*

Bodovi: Svako pitanje donosi 1 bod. Ova ispitna cjelina donosi ukupno 20 bodova.

Udio u cijelome ispitu: 30 %

2.6. Primjeri zadataka

U ovome su poglavlju primjeri zadataka.¹⁹

Uz svaki primjer zadatka ponuđeni su uputa, točan odgovor, ispitivana podvještina te način bodovanja.

U 6. zadatku ispitne cjeline *Čitanje* (tablica 6.) umjesto zadataka višestrukoga izbora mogu se pojaviti zadatci dopunjavanja.

2.6.1. Primjeri zadataka povezivanja²⁰

Leggi i testi. Abbina ogni messaggio (1-5) alla sua conclusione (A-F). Fa' attenzione, c'è un intruso. Lo (0) è un esempio.

0 Ciao Sabina! È un sacco che non vedo Marco. Se lo vedi digli ciao da parte mia.

- 1 Ciao Paolo! Domenica prossima c'è la partita di pallamano. Ho due biglietti, ma non mi piace andarci da sola. Ti va di venire con me?
- 2 Ciao Mario! Dove sei? Oggi non sono andata a scuola. Ho bisogno degli appunti. Quando arrivi a casa fatti sentire!
- 3 Ciao Guido! C'è lo sciopero degli autobus e non ci sono taxi in giro. Farò tardi. Non andare senza di me!
- 4 Ciao Stella! Ho ricevuto la tua mail e ti ho risposto subito, ma poi il silenzio! Per favore dimmi che cosa è successo.

¹⁹ Primjeri i specifičnosti zadataka u pojedinim ispitnim cjelinama mogu se pogledati na mrežnoj stranici Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja (www.ncvvo.hr) pod poveznicom *Provedeni ispiti*.

²⁰ Primjeri zadataka preuzeti su iz ispitne cjeline *Čitanje*.

5 Ciao, Tiziana! Grazie dei messaggi. Sono tornata a casa dall'ospedale ieri. Ora sto molto meglio ma non posso ancora uscire di casa. Se hai tempo, perché non fai un salto da me?

- A** Vienimi a trovare!
- B** Telefonami!
- C** Fammi sapere!
- D** Aspettami!
- E** Fammi vedere!
- F** Accompagnami!
- G** Salutamelo!

TOČNI ODGOVORI: 0 G, 1 F, 2 B, 3 D, 4 C, 5 A

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: razumijevanje osnovnoga smisla

BODOVANJE:

1 bod – točan odgovor (ukupno 5 bodova)

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

Leggi il testo.

Scegli l'opzione corretta. Fa' attenzione, c'è **un intruso**.

Scrivi le tue risposte sul foglio delle risposte. Lo (0) è un esempio.

Cerchiamo di salvare le foreste

Tutti insieme dovremmo unirci (0) ____ una piccola parte delle piante e degli animali delle foreste tropicali. O almeno, solo alcune specie saranno ancora così (16) _____. Lo rivela uno studio

scientifico pubblicato sulla *Conservation Letters* (17) ____ combinato della deforestazione e del taglio selettivo di alberi, unendoli al cambiamento climatico. Gli impegni dei ricercatori e delle persone responsabili sono enormi e uno degli esempi positivi, rivolto alla salvaguardia di tutte le foreste mondiali è stato quello risalente ancora all'anno 2011, (18) ____ l'Anno Internazionale delle Foreste. Proprio in quell'anno in Italia è stato organizzato un Concorso di idee e progetti sulla protezione delle foreste. Il Concorso è stato rivolto a individui e gruppi informali (19) ____ i giovani con residenza in Italia dall'età compresa tra i 16 e i 32 anni. Da allora fino ad oggi sono stati fatti tanti progetti di questo tipo (20) ____ tutto ciò che ci resta delle foreste mondiali.

- A che si concentra sull'effetto
- B quando l'ONU ha proclamato
- C come noi le conosciamo oggi
- D ma nessuno saprà il destino che
- E ed ha avuto lo scopo di coinvolgere
- F perché si deve proteggere e salvare
- G **poiché entro il 2100 sarà viva solo**

TOČNI ODGOVORI: 0 G, 16 C, 17 A 18 B, 19 E, 20 F

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: detaljno razumijevanje teksta (kohezija i koherencija)

BODOVANJE:

1 bod – točan odgovor (ukupno 5 bodova)

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

2.6.2. Primjeri zadataka višestrukoga izbora²¹

Leggi il testo. Scegli la risposta esatta **A**, **B** oppure **C**.

Stefano Di Marco dell' Ente Turistico Studentesco dice che le mete preferite dei giovani italiani sono le grandi città americane: New York, San Francisco e Los Angeles. Ultimamente in aumento è anche l'ecoturismo: campeggi, trekking, crociere per studiare la vita dei delfini.

Cosa rivela l'ETS riguardo ai giovani italiani?

- A Cresce la coscienza ecologica.
- B C'è scarso interesse per i viaggi in USA.
- C Diminuisce l'interesse per le crociere.

TOČAN ODGOVOR: A

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: razumijevanje specifičnih informacija

BODOVANJE:

1 bod – točan odgovor

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

²¹ Primjeri zadataka preuzeti su iz ispitne cjeline *Čitanje*.

Leggi il testo. Scegli la risposta esatta **A**, **B** oppure **C**.
 Scrivi le tue risposte sul foglio delle risposte.
 Lo (0) è un esempio.

Caro Marcello,

hai saputo che qualcosa di grosso sta succedendo nell'insegnamento universitario?! La statale University of Berkeley e la privata Stanford si uniscono per un progetto (0) _____!

Mi sorprende ancora di più scoprire che il loro progetto *Coursera* (21) _____ corsi universitari *online* gratuiti. Clamoroso, visto che per i corsi tradizionali, nel suo paradisiaco campus qui nella Silicon Valley, Stanford può richiedere fino a 60mila dollari l'anno per un master in economia.

Le (22) _____ non finiscono qui: i corsi in formato digitale e interattivo su Internet non riguardano solo l'informatica o il management, ma anche le scienze umanistiche come la filosofia e la sociologia. Queste due università sono davvero all'avanguardia, due poli d'innovazione la cui (23) _____ nella Baia di San Francisco è rilevante per capire perché la Silicon Valley sia nata proprio qui. Inoltre, la posizione privilegiata di Stanford, a poche miglia dai quartieri generali di Apple, Google, Facebook e Yahoo ne fa un laboratorio di esperimenti continui. Addirittura è stata la prima istituzione accademica ad (24) _____ la riproduzione di circa tre milioni di volumi in formato digitale da Google.

Che ne dici di queste novità? Sto proprio provando a (25) _____ con la loro biblioteca!

Ci sentiamo, a presto.

Paolo

- | | |
|-------------------|---------------------|
| 0 | 23 |
| A comune | A scienza |
| B insieme | B presenza |
| C entrambi | C differenza |
|
 | |
| 21 | 24 |
| A offre | A accettare |
| B afferma | B appagare |
| C esibisce | C apparire |
|
 | |
| 22 | 25 |
| A materie | A mettermi |
| B indagini | B iscrivermi |
| C sorprese | C collegarmi |

TOČNI ODGOVORI: 0 A, 21 A, 22 C, 23 B, 24 A, 25 C

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: detaljno razumijevanje teksta (strukturalni i leksički obrasci)

BODOVANJE:

1 bod – točan odgovor (ukupno 5 bodova)

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije označen ili je označeno više odgovora na listu za odgovore

2.6.3. Primjer zadatka kratkoga odgovora²²

Leggi il testo. Scrivi i dati richiesti (**un concetto solo**²³) nello spazio dato e **non** sul foglio delle risposte. Lo (0) è un esempio.

Roberto Nardi

Roberto Nardi è un giovane operatore informatico, ventenne. I suoi amici della scuola, Marco Bianchi e Claudio Bini, dicono che era il più bravo della loro generazione. È nato a Prato, una cittadina vicino a Firenze. “Fin da bambino ero affascinato dallo schermo e da tutto ciò che era legato all’informatica. Mi piaceva navigare su Internet e ci passavo delle ore, ma non ero interessato ai video giochi.” Roberto è di natura curioso e vuole conoscere altre realtà. Quando non lavora fa dello sport. “Mi piace andare in bicicletta perché posso stare all’aria aperta, godere la natura e riposarmi gli occhi. Qualche volta è difficile pedalare, soprattutto in salita, però, il piacere di superarla è più importante.” Roberto è soddisfatto perché sta ottenendo molti successi nella sua carriera. L’anno prossimo ha intenzione di fare un programma tutto suo, magari per una ditta internazionale.

0 Come si chiama il protagonista del testo?

Roberto Nardi.

31 Quanti anni ha Roberto?

_____.

32 Dov’è nato?

_____.

33 Che cosa voleva scoprire su Internet?

_____.

34 Quale sport pratica?

Il _____.

35 Quando intende realizzare un programma tutto suo?

_____.

TOČNI ODGOVORI: 31 venti / vent’anni / 20 / 20 anni, 32 Prato, 33 altre realtà, 34 ciclismo, 35 L’anno prossimo

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: razumijevanje specifičnih informacija

BODOVANJE:

1 bod – točan odgovor (ukupno 5 bodova)

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije upisan na za to predviđeno mjesto ili je upisano više odgovora

²² Primjer zadatka preuzet je iz ispitne cjeline *Čitanje*.

²³ **Un concetto solo** podrazumijeva odgovor od jedne do pet riječi. Odgovori moraju biti pravopisno točni.

2.6.4. Primjer zadatka dopunjavanja

Leggi il testo. Scrivi **una sola** parola opportuna nello spazio dato e **non** sul foglio delle risposte. Lo (0) è un esempio.

Gentile Signor Fabbri,

(0) confermo che per i giorni dal 5 (26) 10 ottobre abbiamo stanze matrimoniali libere. Per prenotare basta mandare un'email (27) i dati. Il prezzo della camera matrimoniale è 120 euro a notte, con la prima colazione inclusa. Da Fiumicino si deve prendere il treno fino (28) stazione Termini e da lì l'autobus numero 12, che ha una fermata proprio sotto l'hotel. La prima colazione (29) serve dalle 7 alle 9:30. Nell'hotel troverà materiale informativo gratuito di ogni tipo sulla città e il personale dell'albergo le darà tutte le informazioni (30) cui può avere bisogno. In attesa della Sua email di conferma della prenotazione, La saluto cordialmente e Le auguro un buon viaggio.

Gianfranco Pietri, Hotel Aurora.

0	Le	28	_____
26	_____	29	_____
27	_____	30	_____

TOČNI ODGOVORI: 26 al, 27 con, 28 alla, 29 si, 30 di.

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: upotreba prikladnih leksičkih i/ili strukturalnih obrazaca

BODOVANJE:

1 bod – točan odgovor (ukupno 5 bodova)

0 bodova – netočan odgovor, odgovor nije upisan na za to predviđeno mjesto ili je upisano više odgovora

2.6.5. Primjer zadatka kratkoga sastavka²⁴

Leggi la mail scritta da Maura all'amica Daniela. Immagina di essere Daniela e scrivi una mail a Maura rispondendo a tutte e tre le domande. Usa **50-70** parole.

Ciao Daniela,

purtroppo le vacanze sono già finite ed io sono di nuovo qui a sgobbare sui banchi di scuola. Raccontami di te.

- 1 Come hai passato le tue vacanze?
- 2 Dove sei andata?
- 3 Che cosa hai fatto di bello/particolare?

A presto, Maura

PRIMJER KRATKOGA SASTAVKA

Cara Maura,

anche per me le vacanze sono solo un bel ricordo. Quest'anno ho deciso di fare una vacanza diversa. Sono stata dieci giorni in campeggio sull'Isola di Ustica. Siccome ho intenzione di studiare archeologia, mi sono iscritta ad un corso di immersione subacquea. Dopo le lezioni teoriche e un esame scritto sono (finalmente) iniziate le lezioni pratiche. Che emozione vedere da vicino pesciolini, cavallucci e alghe marine! Alla fine del corso la scuola mi ha addirittura offerto un'immersione gratuita per terminare in bellezza la mia vacanza indimenticabile. Ora ti devo proprio salutare, ma quando ci vediamo ti racconterò tutto nei minimi particolari. Un abbraccio.

Daniela

²⁴ Primjer zadatka preuzet je iz ispitne cjeline *Pisanje*.

BODOVANJE: prema ljestvici za ocjenjivanje kratkoga sastavka²⁵, ukupno 15 bodova

Kriterij *Izvršenje zadatka*: 5 bodova

Sve tri sadržajne odrednice su potpuno razrađene.
Upotrebljavani su svi elementi i format tekstne vrste.

Kriterij *Jezik*: 10 bodova

Tekst je potpuno razumljiv. Raspon vokabulara i struktura je širok. Vokabular i strukture prikladno su upotrijebljene. Manje pravopisne pogreške ne utječu na razumijevanje poruke.

²⁵ v. poglavlje *Opis bodovanja* i objašnjenje objavljeno uz ljestvicu za ocjenjivanje kratkoga sastavka

2.7. Priprema za ispit

Pripremanje pristupnika za ispit ne razlikuje se znatno od svakodnevnoga podučavanja. Nastavne metode koje nastavnik upotrebljava u svakodnevnome nastavnom procesu mogu se upotrebljavati i tijekom pripremanja pristupnika za polaganje ispita. Nužno je pronaći odgovarajući odnos između podučavanja i uvježbavanja zadataka za ispit. Naglasak bi svakako trebao biti na podučavanju, a ne isključivo na pripremanju za polaganje ispita.

Nastavniku se preporučuje detaljno proučavanje ispitnoga kataloga u kojemu je opisana struktura ispita, trajanje ispita, ispitivane vještine i podvještine, primjeri vrsta i broj zadataka te način njihova bodovanja. Pristupniku se preporučuje detaljno proučavanje ispitnoga kataloga i provedenih ispita državne mature koji su objavljeni na mrežnoj stranici Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja (www.ncvvo.hr).

2.7.1. Vještina čitanja

Vještina čitanja temelji se na nekoliko načela važnih za njezino uspješno podučavanje. Pristupnika treba poticati da što više i češće čita razne vrste tekstova i da pokuša odgovoriti na sadržaj teksta, a ne da se isključivo koncentrira na strukturu teksta. Značenje i poruka teksta jednako su važni kao i jezične strukture koje se nalaze u tekstu. Važan čimbenik vještine čitanja je razvijanje sposobnosti predviđanja. Pogled na tekst (naslov, podnaslov, izgled teksta) omogućuje pristupniku da shvati o čemu je riječ i prije nego što počne čitati tekst.

Tijekom nastavnoga procesa pristupnik uglavnom ima mnogo mogućnosti za uvježbavanje vještine

čitanja. Često se pristupniku zadaje da uvježbava vještinu čitanja samostalno kod kuće. Očekuje se da će pristupnik riješiti zadane vježbe, ali svakako treba predvidjeti vrijeme u nastavnome procesu u kojemu bi se uvježbavale podvještine specifične za ispitnu cjelinu *Čitanje*. Pristupnika treba prvenstveno upoznati s vrstama zadataka u ispitnu i postupcima za uspješno rješavanje tih vrsta zadataka. S pristupnikom treba posebno uvježbavati razumijevanje nepoznatih riječi uz pomoć konteksta, tvorbe riječi (prefiksi i sufiksi) i sl. Poznavanje organizacije i strukture teksta (odlomci, elementi kohezije i koherencije, struktura odlomka) također pomaže pristupniku u razumijevanju teksta.

Za uspješno rješavanje zadataka povezivanja pristupnik treba pažljivo pročitati natuknice i potražiti u tekstu/tekstovima ključne riječi ili fraze koje povezuju natuknice i tekst/tekstove.

Za uspješno rješavanje zadataka višestrukoga izbora pristupnik treba nakon izbora određenoga odgovora u tekstu pronaći odgovarajuće argumente.

Za uspješno rješavanje zadataka kratkoga odgovora pristupnik treba pažljivo pročitati tekst i odgovoriti na postavljena pitanja.

Za uspješno rješavanje zadataka dopunjavanja pristupnik treba pažljivo pročitati tekst i obratiti pozornost na rečenice/riječi ispred i iza praznine, a nakon toga treba odlučiti koja riječ smisleno i gramatički najbolje popunjava prazninu u tekstu.

Za uspješnost u ispitnoj cjelini *Čitanje* nije potrebno razumjeti sve riječi i gramatičke strukture. Potrebno je razumjeti ključne riječi i odvojiti bitne od nebitnih informacija.

Pristupniku također treba skrenuti pozornost na pravilnu raspodjelu vremena za rješavanje pojedinih zadataka. Nikako se ne bi smjelo dogoditi da

pristupnik nema dovoljno vremena za rješavanje svih zadataka jer je previše vremena utrošio na rješavanje pojedinoga zadatka.

Kako biti uspješan u vještini čitanja?

Pristupniku se savjetuje:

- pozorno čitanje uputa za svaki zadatak
- pozorno čitanje teksta/tekstova i pitanja u određenome zadatku
- primjena odgovarajuće strategije za pojedinu vrstu zadatka
- rješavanje zadataka koji nisu riješeni tijekom prvoga čitanja
- pozorno označavanje odgovora na listu za odgovore i upisivanje odgovora u ispitnu knjižicu u zadacima u kojima je to potrebno.

2.7.2. Vještina pisanja

Vještina pisanja temelji se na nekoliko načela važnih za njezino uspješno podučavanje. Pristupnik treba razvijati naviku pisanja, odnosno što više i češće uvježbavati pisanje različitih vrsta tekstova. Važno je nakon svakoga zadatka dati pristupniku povratnu informaciju o uspješnosti njegova rada. S obzirom da je davanje povratne informacije vrlo zahtjevan i dugotrajan posao, svakako treba razmisliti i o mogućnosti da pristupnici međusobno daju povratnu informaciju, što se pokazalo izuzetno učinkovitim.

Pristupnik treba obratiti posebnu pozornost na čitanje i raščlambu zadatka. Neispunjavanje i dijela zadatka može značajno umanjiti pristupnikovu uspješnost u ispitnoj cjelini *Pisanje*.

Veliki broj pristupnika treba pomoć u planiranju pisanih uradaka jer vrlo često nisu uvjereni u

svrhovitost toga planiranja. Pristupniku treba ukazati na povezanost planiranja i uspješnosti izvršavanja zadatka. Analiza nekoliko primjera može vrlo uspješno pojasniti tu povezanost.

Pristupnika također treba upozoriti na nužnost provjere i eventualnih ispravaka prije predaje završne inačice uratka. Rad u parovima i međusobno komentiranje uradaka tijekom uvježbavanja pokazalo se vrlo učinkovitim metodom. Korisno je pristupniku ograničiti vrijeme za rješavanje zadatka. Pravilno raspoređivanje vremena jedan je od ključnih čimbenika za uspjeh u ispitnoj cjelini *Pisanje*.

Kako biti uspješan u vještini pisanja?

Pristupniku se savjetuje:

- pozorno čitanje uputa za zadatak
- razmišljanje o zadanoj temi i bilježenje nekih ideja
- organiziranje ideja i pisanje koncepta zadatka u natuknicama
- pisanje cjelovitoga teksta zadatka
- čitanje teksta i provjera je li zadatak u potpunosti izvršen
- ponovno čitanje teksta i provjera jesu li zadovoljeni ostali kriteriji prema ljestvici za ocjenjivanje.

2.7.3. Vještina slušanja

Vještina slušanja temelji se na nekoliko načela važnih za njezino uspješno podučavanje. Pristupnik treba uvježbavati zadatke slušanja što više i češće radom u razredu. Važno je pomagati pristupniku da se odgovarajuće pripremi za zadatke i razvijati kod njega svijest o korisnosti ponavljanja slušanja zvučnih zapisa.

Pristupnici vrlo često smatraju ispitnu cjelinu *Slušanje* težim dijelom cjelokupnoga ispita. Stoga je izuzetno važno od samoga početka graditi vjeru pristupnika u vlastite sposobnosti i uspjeh na ispitu. To se prvenstveno postiže razvijanjem svijesti o tome što se od pristupnika očekuje u ispitnoj cjelini *Slušanje* (*što se ispituje?*²⁶) i o vrstama zadataka (*kako se ispituje?*²⁷) kojima se ispituje vještina slušanja.

Pristupnika treba upozoriti na nužnost pozornoga čitanja uputa prije rješavanja zadataka. Također, treba ga upozoriti da je vrijeme predviđeno za čitanje uputa izuzetno važno za uspješno rješavanje zadataka. Upute sadrže bitne informacije o temi koju će pristupnik slušati i o tome što se od njega očekuje u pojedinome zadatku.

Pristupniku svakako treba skrenuti pozornost da razumijevanje svake riječi tijekom slušanja nije potrebno. Pristupnik mora obratiti pozornost samo na one informacije koje su ključne za razumijevanje.

Kako biti uspješan u vještini slušanja?

Pristupniku se savjetuje:

- pozorno čitanje uputa i teksta svakoga zadatka
- da, ako ne odgovori na neko pitanje, nastavi rješavati iduća pitanja i da tijekom drugoga slušanja pokuša odgovoriti na pitanja koja nije riješio tijekom prvoga slušanja
- pozorno označavanje odgovora na listu za odgovore.

2.7.4. Literatura

Literatura za pripremu ispita iz Talijanskoga jezika:

- svi udžbenici za srednje škole koje je odobrilo Ministarstvo znanosti i obrazovanja i koji su objavljeni na njihovoj mrežnoj stranici (www.mzo.hr)
- *Zajednički europski referentni okvir za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje* (ZEROJ), Školska knjiga, Zagreb, 2005.
- *Europski jezični portfolio za učenike i učenice od 15 do 19 godina u RH*, Školska knjiga, Zagreb, 2006.
- *Kurikularni pristup promjenama u gimnaziji (razrada okvirnoga nastavnog plana i programa u funkciji rasterećenja učenika)*, Strani i klasični jezici, Republika Hrvatska, Ministarstvo prosvjete i športa, Zavod za unapređivanje školstva, Zagreb, 2003.

²⁶ v. poglavlje *Obrazovni ishodi*

²⁷ v. poglavlje *Struktura ispita*

3. Dodatci

3.1. Gramatičke strukture za višu razinu²⁸

Morfosintaktičke strukture propisane nastavnim planom i programom za 4. razred gimnazije i ZEROJ-em (Školska knjiga, Zagreb, 2005.) za višu razinu.

IMENSKI DIO	TEŽIŠTE
Nomi variabili e invariabili	Singolare e plurale dei nomi
Pronomi personali atoni combinati	Accordo con il participio passato
Pronome <i>ne</i>	Accordo del participio passato
Pronomi relativi e <i>il cui</i> possessivo	<i>che</i> e <i>cui</i> con le preposizioni
Comparativo di uguaglianza, maggioranza e minoranza: forme regolari e irregolari degli aggettivi e avverbi	Uso della preposizione <i>di</i> e del connettivo <i>che</i>
Superlativo relativo e assoluto	
Indicazioni di quantità	Una decina, una ventina, ecc.
Coerenza del testo; elementi di coesione del testo – connettivi nelle frasi coordinate e subordinate (e, ma, mentre, o, oppure, perché, perciò, però, poiché quando, siccome, affinché, benché)	prima, dopo, durante, allora

GLAGOLSKI DIO	TEŽIŠTE
Futuro composto	Uso di appena..., dopo che...
Imperativo informale e formale con i pronomi atoni	
Passato remoto	
Congiuntivo presente: forme regolari e irregolari	abbia, sia, possa, debba, voglia, faccia, dia, stia
Condizionale composto	
Congiuntivo presente con i verbi che esprimono opinioni, ipotesi, paure, augurio, speranza	
Congiuntivo presente con espressioni di sentimenti, volontà e necessità, attesa e augurio	
Strutture idiomatiche	Serve/servono, basta/bastano, bisogna/oc-corre, ci vuole/ ci vogliono, aver bisogno di..., <i>che</i> + nome o aggettivo
Espressioni impersonali	Si mangia/si mangiano, si sta bene
Congiuntivo passato: espressioni impersonali con il congiuntivo	Prima che + congiuntivo Prima di + infinito
Strutture idiomatiche	Cavarsela, farcela, prendersela, andarsene, mettercela tutta

²⁸ Podrazumijeva se poznavanje svih struktura navedenih za osnovnu razinu ispita.

3.2. Gramatičke strukture za osnovnu razinu

Morfosintaktičke strukture propisane nastavnim planom i programom za četverogodišnje srednjoškolske programe s najmanjom satnicom i ZEROJ-em (Školska knjiga, Zagreb, 2005.) za osnovnu razinu.

IMENSKI DIO	TEŽIŠTE
L'articolo (determinativo, indeterminativo e partitivo) – Presenza e assenza dell' articolo	
Aggettivi: dimostrativi, possessivi, qualificativi (posizione), numerali, indefiniti (<i>alcuni e qualche</i>)	
Pronomi personali tonici e atoni in funzione di soggetto e oggetto, particelle pronominali <i>ne</i> e <i>ci</i> , uso del verbo <i>esserci</i>	Pronomi personali accoppiati nei tempi semplici e composti
Pronomi relativi: forme invariabili	<i>che</i> e <i>cui</i> con le preposizioni
Pronomi interrogativi: Aggettivo interrogativo: quale?	chi, che, che cosa, quando, dove, come
Preposizioni semplici e articolate	a, di, in, da, su, con, per, tra
Numeri cardinali e ordinali	
Sostantivi variabili e invariabili	Concordanza dei sostantivi e degli aggettivi al singolare e al plurale
Comparazione degli aggettivi	Forme regolari
Avverbi di tempo, di modo e di frequenza	Uso e posizione di alcuni avverbi con il passato prossimo (mai, ancora, più, già)
Coerenza del testo; elementi di coesione del testo – connettivi nelle frasi coordinate e subordinate (e, ma, mentre, o, oppure, ovvero, perché, perciò, però, poiché quando, siccome, che)	Frase esplicite
GLAGOLSKI DIO	TEŽIŠTE
Modo indicativo dei tempi: presente, passato prossimo, (uso dell' ausiliare) imperfetto, trapassato prossimo, futuro semplice, futuro anteriore, participio passato regolare, participio passato dei verbi irregolari più usati	Verbi essere ed avere; verbi regolari e irregolari forma affermativa e negativa; verbi transitivi, intransitivi, riflessivi; verbi regolari della I., II., III., coniugazione usati nella forma affermativa, negativa e interrogativa; verbi irregolari: fare, dire, dare, stare, andare, venire, uscire, sapere, rimanere, scegliere, riuscire; verbi modali
Verbo piacere con l'oggetto indiretto al sing. e pl.	
Imperativo (formale e informale delle tre coniugazioni)	Verbi regolari e irregolari forma affermativa e negativa
Condizionale presente: forme regolari e irregolari	Vorrei, avrei, saprei, farei, darei
Discorso diretto e indiretto al presente e al passato	
Periodo ipotetico della realtà	
Modi infiniti: gerundio presente e passato forma perifrastica, stare + gerundio; infinito semplice delle tre coniugazioni; infinito semplice di alcuni verbi irregolari (tradurre); participio	
Costruzioni verbali: forma negativa, forma passiva, infinito semplice con i verbi modali e il verbo sapere, verbi reciproci e riflessivi, si impersonale negli usi più frequenti verbi con la particella <i>ci</i> : crederci, metterci, pensarci, volerci (bisogna – c'è bisogno)	(Come si dice?, Come si traduce? ecc.)

PRAVOPIŠ	TEŽIŠTE
	Regole ortografiche: accento obbligatorio, alcuni nessi consonantici (gl, sc, gn), doppie consonanti (funzionalità: caro – carro); interpunzione, lettera h

3.3. Tematski sadržaji za višu razinu²⁹

Predstavljanje i pozdravljanje	osobni podatci, životopis, planiranje budućnosti i važni događaji u privatnome životu
Obitelj i dom	odnosi u obitelji, svakodnevica, stanovanje, važni događaji u obitelji, obiteljske proslave, džeparac i obveze
Škola i obrazovni sustav	školski sustav, školske aktivnosti i život u školi, odabir studija, učenje stranih jezika i višejezičnost
Slobodno vrijeme	sportske aktivnosti, zabava, igre, hobiji, glazba, izleti, organizacija slobodnoga vremena, izlasci, koncerti, izložbe, sportske priredbe
Svijet mladih	prijateljstvo, odnosi među mladima, odnosi među mladima i odraslima, sličnosti i razlike među mladima u Italiji i Hrvatskoj, zapošljavanje mladih
Odjeća, odijevanje i moda	odnos prema odjeći, odijevanju i modi, talijanski stilisti i talijanska moda u svijetu
Prehrana i kupovanje	hrana i piće, obroci, vrste restorana, recepti, talijanski i hrvatski specijaliteti, odnos prema novcu i kupovanju, promidžbene poruke, zdrava prehrana, omiljena jela
Zdravlje	briga za zdravlje, bolesti i nezgode, ovisnosti, liječenje i lijekovi, njega tijela i zdrav način života
Očuvanje okoliša	život na selu i u gradu, zaštita okoliša, inicijative za zaštitu okoliša, znamenitosti i odnos prema spomeničkoj baštini, odnos prema životinjama, utjecaj klimatskih promjena na prirodu, atmosferske prilike, promet
Putovanja	organizacija putovanja, vrste prijevoznih sredstava, turistička ponuda i potražnja, turistički katalozi, kulturna ponuda
Svijet rada	vrste zanimanja, oglasi za zaposlenje, uslužne djelatnosti, tendencije i popularna zanimanja
Mediji i tehnologija	tiskovine, radio, televizija, internet, kinematografija, izdavačka djelatnost i odnos prema knjizi, odnos prema novim tehnologijama, tehnologija i zdravlje, uloga tehnologije u svakodnevici
Građanski odgoj, javne službe i humanitarne organizacije	ravnopravnost spolova, život u multikulturalnoj zajednici, javne službe i volonterske organizacije, europske i svjetske institucije za mlade
Italija i Hrvatska	simboli, znamenitosti, ličnosti i događaji

²⁹ Teme zadataka odgovaraju nastavnomu planu i programu iz Talijanskoga jezika za gimnazije.

3.4. Tematski sadržaji za osnovnu razinu³⁰

Predstavljanje i pozdravljanje	osobni podatci, davanje osnovnih informacija o osobi i interesima
Obitelj i dom	članovi uže i šire obitelji, svakodnevne aktivnosti, stanovanje
Škola	školske aktivnosti i život u školi, školski predmeti i izvanastavne aktivnosti
Slobodno vrijeme	sportske aktivnosti, zabava, igre, hobiji, glazba, izleti, organizacija slobodnoga vremena, izlasci, sportske priredbe, izvanškolske aktivnosti
Svijet mladih	prijateljstvo, odnosi među mladima, odnosi među mladima i odraslima, sličnosti i razlike među mladima u Italiji i Hrvatskoj, zapošljavanje mladih
Odjeća, odijevanje i moda	vrste odjevnih predmeta i odnos prema modi
Prehrana i kupovanje	hrana i piće, obroci, vrste restorana, recepti, talijanski i hrvatski specijaliteti, zdrava prehrana, omiljena jela, vrste trgovina i proizvodi
Zdravlje	briga za zdravlje, bolesti i nezgode, njega tijela, higijenske navike i zdrav način života
Očuvanje okoliša	zaštita okoliša, odnos prema životinjama, atmosferske prilike, promet
Putovanja	organizacija putovanja, vrste prijevoznih sredstava, vozni red i snalaženje na kolodvoru ili u zračnoj luci, turistička ponuda, promidžbeni letak, plakati
Svijet rada	vrste zanimanja, oglasi za zaposlenje, uslužne djelatnosti
Mediji i tehnologija	tiskovine, radio, televizija, internet, kinematografija, tehnologija i zdravlje, uloga tehnologije u svakodnevnome životu, telefonski uređaj, ovisnost prema tehnologiji
Građanski odgoj i humanitarne organizacije	ravnopravnost spolova, život u multikulturalnoj zajednici, javne službe i volontiranje
Italija i Hrvatska	geografske odlike i gastronomija

³⁰ Teme zadataka odgovaraju *Okvirnomu nastavnom programu općeobrazovnih predmeta u srednjim školama.*

